

ನೋಡ... ಇದು ಧೀರ ಉಡ!

ಉಡದ ಜೊತೆಗೆ ಚರಿತ್ರೆಯ
ಯುದ್ಧ ಕಥನಗಳು
ನೆನಪಾಗುತ್ತವೆ.
ಕೋಟೆಗಳನ್ನು ಏರಲು
ಬಿಗಿಪಟ್ಟಿನ ಉಡಗಳನ್ನು
ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ
ಮನುಷ್ಯನ ಮಾಂಸದಾಚೆಗೆ
ಉಡಗಳು
ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ.

■ ಪ್ರಕಾಶ ಎಸ್. ಮನ್ಸಂಗಿ
ಚಿತ್ರಗಳು: ಆಕಾಶ

ಉಡದ ಪಟ್ಟೆಂದರೇ ಅಂಥದ್ದು. ಒಮ್ಮೆ ಮರವನ್ನು
ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿಯಿತೆಂದರೆ ಅದನ್ನು
ಸಡಿಲಿಸುವುದೇ ಕಷ್ಟ! ಇದನ್ನರಿತೇ ಹಿಂದೆ ರಾಜ
ಮಹಾರಾಜರು ಉಡಗಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರ
ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಹಗ್ಗ ಕಟ್ಟಿ ಶತ್ರುಗಳ ಕೋಟೆಯ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿಸಿ,
ಆ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಾವೂ ಕೋಟೆಯನ್ನೇರುತ್ತಿದ್ದರು.
ಕೋಟೆ ಏರಲು ಉಡಗಳೇ ಏಣಿ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಲವು
ರಾಜವಂಶಗಳು ಈ ತಂತ್ರವನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದವು.

ಇತಿಹಾಸದ ಮಾತೇಕೆ ಎಂದಿರಾ? ಇತ್ತೀಚೆಗೆ
ಕದರಮಂಡಲಗಿಯ ಹೊಲದ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ
ಛಾಯಾಗ್ರಾಹಕ ಬಳಗ ಸಾಗಿತ್ತು. ದಿಢೀರ್ ಎಂದು ಕಲ್ಲಿನ
ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಅತ್ತಿತ್ತ ಕಣ್ಣಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಉಡವೊಂದು
ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ನೆನಪು. ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ
ಅದರ ಹಿಂದೆ ಸುತ್ತಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಫೋಟೋ
ಕ್ಷಿಪಿಸಿದ್ದಾಯಿತು.

ಈ ಸರಿಸ್ಪೃಶ ಮರ ಹತ್ತಬಲ್ಲದು, ನೀರಿನಲ್ಲಿ
ಈಜಬಲ್ಲದು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ 'ಮೊನಿಟರ್ ಲಿಜರ್ಡ್'
ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇದು 'ವರಾನಿಡೇ' ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ
ಸೇರಿದೆ. ವರಾನಿಸ್ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದೂ ಹಲವಾರು
ಪ್ರಭೇದಗಳಿವೆ. ವರಾನಿಸ್ ಬೆಂಗಾಲೆನ್ಸಿಸ್, ವರಾನಿಸ್
ಫ್ಲಾವೆಸ್ಕೆನ್ಸ್ ಮತ್ತು ವರಾನಿಸ್ ಸಾಲ್ಟೇಟರ್ ಬೇರೆ ಬೇರೆ
ಪ್ರಭೇದಗಳಾಗಿವೆ.

ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಕಾಡು ಮತ್ತು ಮರುಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ
ಉಡಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ
1.75 ಮೀ. ಉದ್ದ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲವು. ಅದರ ಬಾಲವೇ
ಒಂದು ಮೀಟರ್ ಉದ್ದ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಕಂದು
ಬಣ್ಣದ ಉಡ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಚುಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಉಡ ಮಾಂಸಾಹಾರಿ. ತನಗೆ ಹಿಡಿಯಲು
ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನೂ
ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತದೆ. ಪಕ್ಷಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮೊಸಳೆಯ
ಮೊಟ್ಟೆಗಳು, ಏಡಿ, ಕೀಟಗಳು ಅದರ ಮುಖ್ಯ ಆಹಾರ.

ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಿಂದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳು ಅದರ
ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಕಾಲ. ಹೆಣ್ಣು ಉಡ, ಹುತ್ತು ಇಲ್ಲವೇ
ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಳಿ ತೋಡಿ ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 830
ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಡುವುದು. ಅವು ಕೂಡ ನವಮಾಸ
ಮೊಟ್ಟೆಯ ವಾಸಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಮರಿಗಳು ಹೊರಗೆ
ಬರಲು ಎಂಟರಿಂದ ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳು ಬೇಕು.

ಭಾರತದ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ
ಕಂಡುಬರುವ 'ವರಾನಿಸ್ ಗ್ರೀಸಿಯಸ್' ಎಂಬ ದುಂಡು
ಬಾಲದ ಉಡ, ಮರಳು ಬೂದು ಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿದೆ.
ಪಂಜಾಬ್, ಬಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿರುವ
ವರಾನಿಸ್ ಫ್ಲಾವೆಸ್ಕೆನ್ಸ್ ಹಳದಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ್ದು.
ಇದು ವಿಷಕಾರಿ.

ಉಡಗಳಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದು ವರಾನಿಸ್
ಸಾಲ್ಟೇಟರ್. ಇದು 2.5 ಮೀ. ಉದ್ದವಾಗಿದೆ. ಒಡಿಸ್ಸಾ,
ಅಸ್ಸಾಂ ಮತ್ತು ಅಂಡಮಾನ್ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ
ಕಾಣಿಸಿಗುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಉಡವೆನ್ನುವರು.
ಆದಾಗ್ಯೂ ಮರವನ್ನೂ ಏರಬಲ್ಲದು. ಇದು ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ
2530 ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಡುತ್ತದೆ.

ಉಡಗಳನ್ನು ಜನರು ಅದರ ಚರ್ಮ ಹಾಗೂ
ಮಾಂಸಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಉಡ
ಸಂತತಿ ನಾಶದ ಆತಂಕ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ
ಒಂದಾಗಿದೆ. ■